

1985. január - **Beszélgetés Schuster Lóránttal a sokadik Honfoglalásról, a legendás új nagylemezeiről, a hazafiságról, iskolai élményeiről, amerikai tapasztalatairól és még sok másról**

Lóri mint egy igazi magyar rock-self-made man, magán-promóciós turnét bonyolít le ezekben a napokban Budapesten. Ezt szakította meg rövid időre, hogy leüljünk beszélgetni a magnó és két csésze kávé mellé.

- A P. Mobil harmadik nagylemeze 1984-ben jelent meg, de a Honfoglalás szvit nem most készült. Hanem mikor?

- 1975 végén kezdtük el, és '76 nyarára fejeztük be. '78-ban a Lángban volt egy rádiós koncertünk, ahol már játszottuk.

- Azóta állandóan műsoron volt?

- Igen, többé-kevésbé. Akkor azt mondtam valamelyik nyilatkozatomban, hogy amíg ez meg nem jelenik, addig nem vesszük le a műsorról. Azután két vagy három előadáson nem játszottuk – már számon kérték: Nem ezt ígérted! Úgy hogy aztán pánikszerűen visszatettük. A műsornak ez a része szinte a „nullától” indul el: beszédhanggal kezdődik, s onnan fokozódik fel, és megy tovább. Tehát egyetlen egy helye van ennek a szvitnek a műsorban: az elején.

- A kezdet kezdete ...

- Így van. Itt a lemezen most úgy sikerült megszólaltatni, mint még soha. A hangszerelés jól sikerült, a szintetizátor is emeli, szóval szépen hangzik. Legalábbis mi úgy érezzük.

- Ez a lemez is fordulópont a P. Mobil történetében.

- A P. Mobil már tizenegy éves zenekar, de olyan „fa”, amelyiknek csak lombja van, ám eddig nem voltak se ágai, se törzse, se gyökerei. Most, a Honfoglalás lemezzel - meg a P.

Mobil-könyvvel, ha sikerül megjelentetni - akarunk gyökeret eresztetni. Egy tizenegy éves zenekarnak öt-hat lemeze kellene hogy legyen, és egy csomó más dolog, például tévé-show, de ez sincs. Az ugyanakkor indult Skorpió együttesnek kétszer annyi publikációja van, mint nekünk.

- Térjünk vissza keletkezés körülményeire!

- Amikor erre gondoltam, akkor valahogy benne volt az egész a levegőben. Akkor jelent meg László Gyula könyve, a Kettős honfoglalás, aztán vettem egy könyvet a honfoglaló magyarok néprajzáról, életéről, mondáiról. Akkor legalább 6-7 ilyen témájú könyvet lehetett kapni. A televízióban a Gólyavári estékben is volt egy öt- vagy hatrészes sorozat. Egy éven keresztül „kiszaladt minden”, és engem is elkezdett foglalkoztatni. S ha hiszed, ha nem, az volt az utolsó csepp a pohárban, hogy élvonalbeli focisták feleségei loptak Londonban egy áruházban. A kurva anyjukat, mondom, ezek itt lejáratják a magyarokat, mert, mondjuk, ötforintos harisnyatartót loptak. Nem azt mondják, hogy XY futballista felesége lopott, hanem azt, hogy a magyar futballisták feleségei loptak. Ezen aztán elgondolkodtam, valamit kellene csinálni, hogy érezze a sok tufa, hogy jó-jó, nem valami kiváltság magyarnak lenni, de ebben a közegben élünk, magyarok vagyunk, itt élünk, annak érezzük magunkat. Ezt valahogy meg kellene erősíteni. Volt egy másik élményem is. Amikor negyedikes voltam, a nagymutterom csinált egy kokárdát március 15-én. Bementem az iskolába, és a kémia-biológia tanár letépte rólam ezt a kis kokárdát. Nem egy nagy nemzetiszínű karszalag, hanem egy ilyen icipici kis kokárda volt, és letépte rólam.

- Milyen alapon?

- Hát akkoriban ez nem ment. Valahogy nem lehetett hordani iskolában. Nem nagyon értettem.

Mentem haza sírva, a nagyanyám se értette, hogy ez a dolog hogy' történhetett. Ez a sok minden valahogy úgy összeállt. Hát akkor, mondom, csináljunk valamit, ami a történelmi honfoglalásról szólna, és a mi honfoglalásunkról, tehát a P. Mobil honfoglalásáról is. Végiggondoltam, hogy mennyi síkja is van, hogy mennyiféle honfoglalás van. És még valami. Kádár Jánosnak akkoriban volt egy beszéde az egyik DIVSZ-kongresszuson, ahová meghívták. Arról szólt, hogy milyen nagy dolog, hogy mi magyarok itt ebben a Kárpát-medencében sátrat vertünk, és ezer évig meg tudtunk kapaszkodni. Tehát a honfoglalásról beszélt, ugyanarról, amiről mi a zenében, pedig gondolom, nem hallotta a mi Honfoglalás szvitünket. Aztán a Bujtornak és a Madarasnak volt egy műsora, amivel járták az országot, s azt mondták, hogy fontosnak tartják, hogy csináljanak egy olyan műsort, amivel a magyarságtudatot erősítik. Valami olyasmit, amit Latinovits mondott el abban az - eddig még nem publikált - interjúban a Magyar Ifjúságban: ahhoz, hogy én internacionalista legyek, ahhoz nekem kell valahova tartoznom.

- Úgy tudom, az őseid között szászok is vannak.

- Apai ágon a Schusterek szászok voltak, ami azt jelenti, hogy valamikor a tatárjárás után telepítették be őket Erdélybe. Jelenleg is van Erdélyben egy település, Kerc, ahol minden második embert Schusternek hívnak. A család egyik része Erdélyben, a másik része Magyarországon, a harmadik része Németországban él. Az anyai ágon a Virágh család szintén erdélyi família.

- Valamikor aztán átkerültek Sashalomra.

- Igen, úgyhogy tulajdonképpen ők voltak ott az első telepesek. A környéken nem is voltak mások. A nagyanyám elbeszéléséből tudom, hogy az apja először napszámos volt, aztán vett egy lovat, kocsit, aztán két lovat, két kocsit. És aztán így ment tovább a dolog.

- A Te gyerekkorod is itt telt el. Az általános iskolából mire emlékszel szívesen?

- A „cserkész” tanáromra. Nagyon igazságos volt, és sokat kirándultunk.

Repkedtek a pofonok is, de egy fiú osztályban nem lehetett mit csinálni, olyan rosszak voltunk, mint a bűn. Egy-két nagy leckét tanultam tőle. Egy kiránduláson az út mentén levő kertből, ahol nem volt kerítés, leloptuk a fáról az almát, de úgy, hogy megállt az osztály, és megettük az egész almafát. Jött a tulajdonos, üvöltözött, de a tanárunk kiállt mellettünk. Amikor odébb merítünk, azt mondta, hogy ha még egyszer lelopjuk valakinek az almafáját, akkor szétveri az egész társaságot. Tehát kifelé megvédte a társaságot, de befelé úgy szétrúgott közöttünk, ahogy kellett. Egy másik eset: kirándulni mentünk, húsz-harminc kilométert egy nap, ami komoly táv. Nagyon szomjas volt mindenki, Ő mondta, hogy nagyon spóroljunk a kulacsban levő vízzel. Természetesen mindenki megitta, és teljesen ki voltunk bukva a szomjúságtól. Az erdőben egy-egy gödörben az esővíz megállt, és aztán megmaradt; volt rajta békanyál is, ami állítólag annak a jele, hogy tiszta a víz. A tanár félrehúzta a békanyálat a pocsolyáról és beleivott, s azt mondta nekünk: gyerekek, ihattok belőle, mert jó. Ő ivott elsőnek, és akkor mondta, hogy nyugodtan ihattok. Senkinek nem is lett semmi baja. Ezek úgy bennem maradtak. Azt hiszem, hogy most nincs a gyerekeknek, aki elhúzza a békanyálat, és azt mondja: ebből ihatsz nyugodtan. Most, hogy így elnőiesedett a tanári pálya, ilyen mama-kedvenceit „termelnek” az iskolák.

- Ők a P. Mobil-filmben általad emlegetett kövér lányok és buta fiúk?

- Igen, ők azok.

- A filmben azt monddod, hogy ma nem csinálnál zenekart, ha most kezdenéd a pályát. A mostani fiatalok miatt nem?

- Azt vettem észre, hogy az én generációm nagy része rettenetesen megtörtté vált. A zenészek

egy része is megtört, föladta a dolgot. Én, közel a negyvenhez, még úgy érzem, hogy nem tudok más lenni. Valahogy ugyanolyan „hülye” maradtam. A mai eszemmel nem csinálnék zenekart, de ha ma lennék ugyanolyan 16 éves, mint a mostaniak, akkor feltehetően igen.

- Tizenhat évesen az iskolában 5+1-es rendszerben reszelted a kalapácsot.

- Hát az egy nagy állatság volt.

- „Tanoncéveidnek” mi volt a legnagyobb tanulsága ?

- Az iskolában sok konfliktusom volt, mert például azt mondták, hogy kötelező iskolai takarékbélyeget venni havonta fejenként tíz forintért. Én azt mondtam, hogy nem veszek, mert a takarékoság önkéntes dolog. Aztán mondták, hogy menjünk társadalmi munkára, mindenkinek kötelező elmenni. Én mondtam, hogy nem megyek el, mert a társadalmi munka önkéntes. Egészen más, ha azt mondják, hogy itt van egy öreg néni, akinek segíteni kell, vagy az utcában ki kell ásni a vízvezetékét, azt megértem. Ezer ilyen problémám volt, ami miatt az iskolában állandóan keresztűzben voltam.

- Az igazság ezek szerint fontos számodra.

- Igen. Kedvenc olvasmányomban, a Lócsiszar virágvasárnapjában Sütő András azt mondja el, hogy az ember vállalja a saját igazságát bármi áron. A lócsiszar visszaszerzi a jogtalanul elvett lovait, lószerszámaid és minden egyebet, pedig tudja: felségsértés miatt ki fogják végezni. Igaz, elbukik, de precedenst teremt. És ez sokat számít. Az más kérdés, hogy az emberek többsége ezt hogyan értékeli.

- És hogy vállalja-e?

- Azt nem is tartom bajnak, hogy az emberek egy része nem vállalja, csak azokat ne cikizzék ki, akik esetleg helyettük is vállalják azokat a napi harcokat. Adják meg a tiszteletet ezeknek a „lócsiszároknak”, akik helyettük is hajlandók valamit vállalni. De ma ezeket az embereket mind hülyének nézik.

- Téged bizonyára a történelem is érdekelt.

- Nagyon szerettem a történelmet; no nem úgy, hogy mikor született, hol született, hanem úgy, mint egy képregényt, mint egy képes történelmet. A mai gyerekeknek azt is tudni kellene például, hogy van néhány nyelvrokonunk, akik ugyanahhoz a nyelvcsaládhoz tartoznak, mint mi. Pontosan azért, hogy tudják, hol a helyük a világban. Aztán, hogy milyen keveredés volt itt, hogy kik jöttek, kik mentek. Ezért volt nagyon jó az a televíziós szabadegyetem, ahol arról beszélgettek, hogy melyek voltak Magyarország nemzetiségei, hogyan alakult ez ki. 1848-ban mennyi német, szláv, szerb-horvát, zsidó volt itt. Hogy mit jelentett itt akkor polgárnak lenni. Erről annak idején a gimnáziumban egy szót sem tanultunk. Aztán például a Moldova-könyv, a Szent tehén az ötvenes évekről többet mond el, mintha az ember száz bármi mást elolvasna. Egy időben azért vettem meg a szovjet írók novellásköteteit, mert többet tudtam meg arról, hogy mi van ott, hogy hogyan élnek az emberek, milyen az orosz falu, mi van a kolhozban, milyen a gyár, mintha ezer újságcikket vagy tanulmányt olvasnék el.

- Foglalkoztat a társadalom mai állapota is?

- Hát a Hankiss Diagnózisait is kötelezővé tenném az iskolában. Az volt az óriási, hogy az a sok-sok dolog, ami bennem volt, miután elolvastam, összeállt. Mert pontosan megfogalmazta. Nagyon sok embernek odaadtam már azóta ezt a könyvet, és mind azt mondta, hogy ezt érezték, és ez mind le van írva benne. Ez egyik nagy élményem volt az utóbbi években.

- A Honfoglalás lemez kiadása körüli bonyodalmak is egyfajta diagnózist jelentenek.

- A Honfoglalást az első lemezanyagunkhoz is beadtuk, azt hiszem, 78-ban. Erdős rögtön telekürtölte az egész lemezgyárat, hogy ilyen nacionalista, olyan irredenta dolgot csináltunk, és

ezt akarjuk beadni. Ez volt az első kísérlet. Aztán a későbbiek során minden megjelent lemeznél próbálkoztam, de hát nem ment. Mindig megkérdeztem Wilpertet, hogy „Te, még mindig nem mehet?” Tavaly ősszel mondta először, hogy „hát, próbáljuk meg.” Én a Honfoglalás és a többi különböző érvekkel elutasított és ki nem adott anyagok további sorsától tettem függővé, hogy aláírom-e az exkluzív szerződést. Azt mondtam, hogy ha a Magyar Hanglemezgyártó Vállalatnál nem jelenhet meg, akkor én kapjak arra lehetőséget, hogy ezeket a számokat - a Honfoglalást, a Pokolba tartó vonatot, a Rocktóbert stb. - én olyan módon adom ki, ahogy akarom, ott, ahol tudom, akkor, amikor akarom, s a Lemezgyár ezek fölött nem rendelkezik. Erre ők azt mondták, hogy kiadnánk mi is. Akkor ezt vegyük szerződésbe. Ez volt a lényege. Nekik joguk van eldönteni, hogy mit adnak ki, de biztosítsák nekem a lehetőséget, hogy az exkluzív szerződésen kívül én ezt az anyagot úgy használhassam fel, ahogy akarom. Akkor beadtam az összes elutasított számot. Két számot vetettek el: az egyik a Király (a Száll a kakukk sztori) és a Nem változol semmit, így kötöttük meg az exkluzív szerződést erre a lemezre is. Ekkor mi történt? Már úgy volt, hogy elkezdjük a lemez munkálatait, és akkor bement az Erdős a Borshoz, hogy ez a korábbi döntéseinek a megcsúfolása, kultúrpolitikai botrány. A Vikidálék is berohantak, hogy ezt nekik kell megcsinálni. A további stációk a következők voltak (ezek úgy közben buktak ki): kiderült, hogy már két évvel ezelőtt ki akarták adni a Vikidál szólólemezt, de valami miatt megghiúsult. Akkor arról is szó volt, hogy ezt átjátsszák a P. Boxnak, hogy ők vegyék fel. Az én érveim azok voltak, hogy a Honfoglalás elsősorban a P. Mobil együtteshez kapcsolódik, írtam egy beadványt, de fél évig nem történt semmi. Patt helyzet, pedig két szerződése is volt a Lemezgyárral. Bepereljem a Lemezgyárat? Nonszensz. Végül is ők ki akarták adni a lemezt, mert aztán – kértem kihallgatást Borstól - bementem, és végül abban maradtunk, hogy a Vikidál egy tételt énekel, amelyiket akarjuk (mert neki mindegy, hogy melyiket). Bencsik pedig egy háttérszólót játszik valamelyik számban. Azután Vikidál addig görcsölt, hogy még két számban vokálozik, mert neki ez fontos volt, Bencsik is játszik még két-három apróságot. A Cserhádi azt mondta a Hanglemezgyárban, hogy ő is közreműködött, azért került rá a neve a borítóra, holott nem működött közre. Aztán külön, nagy betűkkel akarták szedni, hogy közreműködött Vikidál meg Bencsik. Én azt mondtam, hogy azok az emberek, akik hat éve játsszák ezt, itt maradtak, hűségesekek voltak az ügyhöz, azok nem fognak kisebb betűkkel szerepelni, mint azok, akik elmentek és leszarták ezt az egészet, és akkor kezdtek el kaparni, amikor látták, hogy pénz és erkölcsi siker van benne. Úgyhogy minden olyan híresztelés, ami arról szól, hogy itt bármiféle békülés lenne, egyszerűen nem igaz. Semmi ilyen nem történt. A kettő közül - hogy a lemez nem jelenik meg, vagy hogy ezek részt vesznek benne -, úgy ítélt meg, hogy az a kisebbik rossz, hogy rajta vannak egy percet. Valójában semmi közüket nem érzem hozzá. Mint szerzők rajta vannak, ezt senki nem is vitatja. Volt még egy dolog: A Honfoglalást 1980-ban elfogadta a Sanzonbizottság, és egy pályázaton a KISZ különdíját kaptuk. 1984-ben beadtak egy új szerzői listát a Sanzon-bizottsághoz. Vikidál nem volt szerzője ennek az anyagnak. Mareczkyt teljesen kihagyták, Kékesit csak egy tételben hagyták meg. Vikidált meg beírták. Megkísérelték, hogy ezt is megváltoztassák. Itt tavaly március óta, két éven keresztül, vér folyt. Éppen benn voltam véletlenül és rájöttem, hogy sumákolnak. A Sanzonbizottságnál nem vették észre a turpisságot, hisz ki emlékszik arra, hogy négy évvel ezelőtt mit fogadtak el. Végül lementek a pincébe, az archívumba: Hú, tényleg igaza van - mondták. A lényeg az, hogy visszaírtak a Bencsik-Vikidál-Cserhádi triónak, hogy ezt a változtatást nem fogadják el. Így aztán a szerzőségi lista most úgy van, ahogy valójában készült, ahogy annak idején megállapodtunk: Bencsik, Cserhádi, Földes, Kékesi, Mareczky. Azt hiszem, sikerült megvédeni a dolgot, és tisztességgel

letenni a lemezt. Annak idején egyébként éppen a Vikidál Gyula mondta, hogy a mi közönségünknek ez hosszú, nem értik, minek foglalkozunk ilyesmivel. Aztán a Hobo megírta a szövegeket, nekiestünk, megcsináltuk. Jól sikerült és láttuk, hogy tetszik a gyerekeknek, meg a szakmának is.

- Tehát a gyerekek is érezték, hogy ebben miről is van szó.
- A koncerteken én jöttem zavarba, mert sokszor az volt, hogy a közönség első soraiban a srácok - két-három vagy ötszáz gyerek - letérdelt, és az első részét térdelve hallgatta végig. Anélkül, hogy valaki is mondta volna nekik, letérdeltek. Sőt, volt olyan is, akit lerángattak a többiek, hogy mi van, te ezt állva hallgatod? Torokszorító volt látni, pedig én tényleg nem ezt akartam elérni, hogy most térdelve hallgassák a műsort. Azt el tudtuk érni, hogy az első tétel alatt, ami tényleg patetikus, figyeltek, és csöndben maradtak. Ez nagy dolog egy rockkoncerten.
- Említetted egyszer, hogy egy szlovákiai magyar srác levélben írt neked erről a szvitről.
- Igen. Az a srác azt írta, hogy ő csehszlovák, de csehszlovákiai magyar, és ő most jött rá, hogy annak ellenére, hogy ő ott él, a nyelve alapján és sok minden alapján milyen közösséghez tartozik, és hogy mit jelent magyarnak lenni. Ez annyira jólesett, s talán ő volt az egyetlen, aki ezt igazából megfogalmazta. Máskor egy CSEMADOK rendezvényen odajött hozzám az egyik vezető, és azt mondta, hogy köszöni, hogy eljátszottuk, mert ebben benne volt az, ami a beszédből kimaradt. És nagyon sok apróság, amit így elmondtak az emberek, az nagyon jó volt.
- Gondolatban megtettelek a Magyarok Világszövetsége „rocktagozata” vezetőjének.
- Jól van. Elvállalom.
- A borítón ez a piros-fehér szín mitől látszik lila-fehérnek?
- A nyomdától...
- Honnan jött az ötlet, hogy egy Magyarország alakú gitárt csináltassatok?
- Láttam egy Gibson-hirdetést a Fachblatt című nyugatnémet zenei magazinban. Az nem egy komplett gitár volt, hanem egy gitár nagyságú Amerika volt kifaragva, rá volt téve egy nyak, két pick up, meg gombok. Nézegettem, és mondtam magamban, hogy Magyarországnak is van olyan jó gitár alakja, mint Amerikának. Rögtön elrohantam a gitárkészítő sráchoz, vittem neki mindjárt egy térképet, hogy másolja le, megbeszéltük, megadtam a méretet, kiválasztottuk a fát is. Nekem az volt a tervem, hogy a plakáton is Magyarország körvonalai lesznek. Ezt egy-két embernek elmondtam. Hát mit látok, amikor az IRI szervezi a Lokomotív turnéját is; a plakáton ugyanúgy Magyarország körvonalai vannak. Fölhívom a Presser Picit, hogy jó az, ha mindkettőnknek ugyanaz a plakátja van? Hiszen én ezt fél éve lestopoltam. Hát ezt ők is így gondolták, meg minden. De nekünk készül egy Magyarország alakú gitár. Azt mondja, nekik is készül. Hát, mondom, ez érdekes. És nektek hol készül? A Jamesnak van egy haverja Londonban... Jó. Rögtön kirohantam a gitárkészítőhöz, mondom: figyelj ide, én egy éven keresztül fogom reklámozni a gitárodát. A lemezen is rajta van: „Külön köszönet Turcsák Tibornak”.
- Ő a Shadow együttes gitárosa.
- Igen, ő az. Tehát mindenhol ez a gitár fog szerepelni, de egyet készítesz belőle. Hogy mennyire igazam volt: Turcsák szerint három napra rá megjelent nála James, és azt kérte, hogy csináljon neki egy Magyarország alakú gitárt. Lehet, persze, hogy ők is ugyanazt az újságot látták... Mindenesetre mi megcsináltuk, nekünk összejött, bár még a plakátot is meg kellett védeni. Elkészült az Elektromos temetés plakátja Magyarország alakkal, és minisztériumi döntés kellett, hogy kihozhassuk a nyomdából. A Belvárosban láttam, hogy a Hirdető keresztben leragasztotta a plakátot. Ez a régi szép időkre emlékeztetett, mert akkor is leragasztották a Gesarol plakátokat, a csótányt és a rovarirtót. Na, mondom, akkor

megint a régiek vagyunk.

- Hallom, nemrég Amerikában voltál.

- Igen. Az amerikai Hartley Peavey cég kilenc éve minden hónapban csinál egy szemináriumot kereskedőknek, technikusoknak, zenészeknek. A gyártmányaikat, a gyár működését, a koncepciójukat ismertetik, és szabályszerűen tesztelik a vendégeiket, hogy milyen javaslataik vannak, mi a véleményük a cuccaikról. Főleg amerikaiak voltak, Európából egy angol srác volt, és mi hárman, a Rocksínház keverőtechnikusa, aki korábban nálam volt technikus, és a lemezgyártól egy hangmérnök. A cég Meridiánban levő központjában volt a szeminárium. Tulajdonképpen három napig tartott ez a fejtágítás, reggel fél kilenctől este kilencig ültünk az iskolapadban. Volt egy harminc perces löncs, és utána - hogy lejárjuk az ebédet - volt az egy-másfél órás gyárlátogatás. Utána megint be a padba, és a mérnökök, menedzserek másfél óránként váltották egymást. Rengeteget tanultunk a cégnél. Ez a Peavey olyan típusú ember, mint az Onedin, csak nem hajós, hanem mikrofonban, hangszóróban, erősítőben, gitárban „utazik”. Az a mániája, hogy olcsó, jó hangszereket kell adni a zenészeknek. Óriási élmény volt Amerika, olyan érzésem volt, mintha egy jövőutazáson lettem volna, előre mentem volna harminc-ötven évet.

- Térjünk vissza a magyar valóságba! Mi a helyzet a tévéfilmekkel?

- A tévénél nem számíthatunk sok jóra. A Corvin moziban egy koncertünk előtt lement belőle vagy húsz perc, és nagyon tetszett a gyerekeknek. Együtt voltak a zenével. De én pesszimista vagyok.

- Ez a film már hányadik „honfoglalás” lenne?

- Ez? Az ötszázkettedik. A könyvvel is ugyanez a helyzet. A Zeneműkiadó feltehetően nem vállalja a kiadást, de már megtettem a lépéseket, úgyhogy ki fogjuk adni máshol. Lesz a végén 12 oldal hirdetés. Na, bumm. De tudom olcsón adni a gyerekeknek, nem ötven-hatvan forintért, hanem mondjuk huszonötért.

- Más terveid?

- Van még egy lemezanyagra való ...

- Ami szintén már legendaszámba megy?

- Így van. Tehát tudok még egy olyan lemezt összeállítani, ami egy nagyon tisztességes, jó anyag. Ebben benne van a Király, a Nem változol semmit, a Csillag leszel. A másik tervem az a „Babolcsai néni” anyag, ami viszont teljesen új lenne. Ennek a témája az IM-hez írt olvasói levelekből adódik. Már összeírtam ezer ötletet, meg a borító elképzelése is megvan. Ehhez akarok reklám társulásokat szervezni, mert a TUBES-koncerten úgy cikizték az amerikai életformát, a hamburgert, a Marlborot, a tévét, a videót meg mindent, ami amerikai, hogy biztos vagyok benne, hogy a legtöbb pénzt pont ezek a cégek adták a műsor színpadra állításához. A legjobb reklám az antireklám. Egyébként évekig be volt tiltva a műsoruk, de embertelen jók. Az egyik videójuk már díjat is nyert. Az énekesük rohant be a színpadra, a mikrofon előtt három méterrel ugrott egy szaltót, beleállt, és úgy kezdett el énekelni. Csak néztünk, hogy jól láttuk, hol itt a trükk. Semmi. Ugrott egy szaltót, és elkezdett énekelni.

- Hát akkor a lecke fel van adva. **Zétényi Zoltán**